

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

Celje - skladišče

D-Per

582/1978

1119792368,4

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

*Vsem delovnim ljudem in občanom
želimo v novem letu obilo delovnih
uspehov in kar največ osebne sreče*

Družbeno politične organizacije in skupščina občine Šentjur pri Celju

V slovo staremu in pozdrav NOVEMU LETU

Sneg, mraz, poledenele poti, razposajeno vpitje otrok z bližnjega griča, nekje v daljavi rožljanje verig na avtomobilu, ki se prebija skozi belo puščobo, preobložene smreke, katerih veje se povešajo do tal, na milijone drobnih kristalčkov, ki se ob dotiku s svetlobo iskre kot biseri razsuti po beli preprogi.

Ljudje se z naglico premikajo po toplih hodnikih, sobah, opaziti je živahnost na vsakem koraku, pa čeprav je mraz, gibli so mrzlični in živčni, sence čudno poplezujejo gledajoč jih skozi okna obložena z ledenimi rožami.

Približuje se dan, najdaljša noč, konec nekega obdobja, leta.

Da, prišla je zima in z zimo prihaja dedek Mraz, veselje, novo leto, skrb. Skrb? Da, pa vse drugačna kot njega čas; ali bom dobil nove smuči, pa tudi premog za centralno kurjavo, da ne govorim o novi obleki za silvestrovanje. Oh, skoraj bi pozabil, kaj pa zimska oprema za

avto, no pa še se bo kaj našlo.

Ko so bili naši dedje, očetje, mlajši ali celo otroci, se niso veselili zime, kajti kje dobiti denar za škornje, za tople kožuhe, da ne govorimo o smučeh. Ja, kaj pa dedek Mraz? Hm, tudi ta se jim je izneveril, darove je prinašal samo bogatim, tistim,

Novoletna jelka

Občinska zveza društva prijateljev mladine je v intenzivnih pripravah za praznovanje novoletne jelke.

Prireditve bodo na vseh šolah in v vrtcih. Na programu bodo lutkovne predstave, mladinske igrice in zabavni program s prihodom dedka Mrza. Obdarjeni bodo predšolski otroci, rojeni od leta 1972. do 1975., ki jih je približno 1.300 in šolarji od 1. do 4. razreda. Učenci od 5. do 8. razreda bodo dobili novoletni prispevek za organizacijo razrednih programov novoletnih prireditev. Šoloobveznih otrok je 2.300.

S finančnimi sredstvi za jelko je pa tako-le: 50.000 din je že prispevala interesna skupnost otroškega varstva. V teku je podpisovanje samoupravnih sporazumov s temeljnimi organizacijami združenega dela, po katerem bi od vsakega zaposlenega delavca prispevali po 80 din. Po grobem izračunu bi bilo teh sredstev približno 200.00 din. Trenutno še ni jasna slika, kako bo s prispevki nad 2.000 delavcev, ki so zaposleni v občini Celje. Lanskoletne izkušnje so slabe, ker niso celjani nič prispevali.

ki so že tako imeli vsega dovolj. Kot smo že rekli in kot tudi občutimo, nas le še nekaj dni loči od tistega prijetnega trenutka, ko bomo dvignili čaše, nazdravili sebi, svojim najbližnjim, prijateljem, ko bosta kazalca pokrita na 12 in ko si bomo zaželeli srečo, zdravje in še marsikaj v novem 1979. letu.

Najbolj prijetno je gledati ljudi te dni in tisto noč, ko skoraj vsem žari iz oči iskrenost v trenutku, ko si stiskajo roke, mogoče tudi izmenjajo poljub in si žele vse najlepše. Človeku se ne

hote utrne misel, zakaj ne bi bilo tako vsak dan, zakaj si vsi ljudje na vsem svetu ne bi podajali rok z iskrenostjo vsak dan. Je to utopija? Da, žal!

No, pa si tudi mi, čeprav si ne moremo stisniti rok, zaželim vse najboljše. Dragi bralci »Utripa«, veliko zdravja, sreče, uspehov in sodelovanja vam želim v novem 1979. letu, v imenu vseh tistih, ki se trudimo, da bi to glasilo resnično postalo vaše in naše.

Hinko Pap

Svet vzgojno izobraževalne organizacije v občini je predlagal samoupravnim organom popolnih osnovnih šol in varstvene organizacije, da se za Novo leto spomnijo svojih upokojenih so-

delavcev, kakor je to že večletna praksa v gospodarstvu.

Zanimivo je, da se dobršen del vzgojno-izobraževalnih organizacij doslej svojih upokojenecv ni spomnil.

KS Šentjur-trg

Ker prihajajo na Svet KS Šentjur-center upravičene pritožbe glede neočiščenih in nevarno zaledenelih pločnikov, daje KS prizadetim občanom naslednje pojasnilo: Občinska cestno komunalna skupnost ima pogodbo s šentjurskim komunalnim podjetjem glede čiščenja in posipavanja ulic — vendar kaže praksa, da opravlja podjetje ta dela zelo površno in polovičarsko.

Svet KS bo za naslednje leto predlagal Cestno komunalni skupnosti, da sredstva, namenjena KS Šentjur center izroči njej, KS pa bo potem sklepala pogodbe s posameznimi izvajalci del in jih plačala po izvedbi. Razume se, da bo KS vsa dela tudi kontrolirala.

E. Rečnik

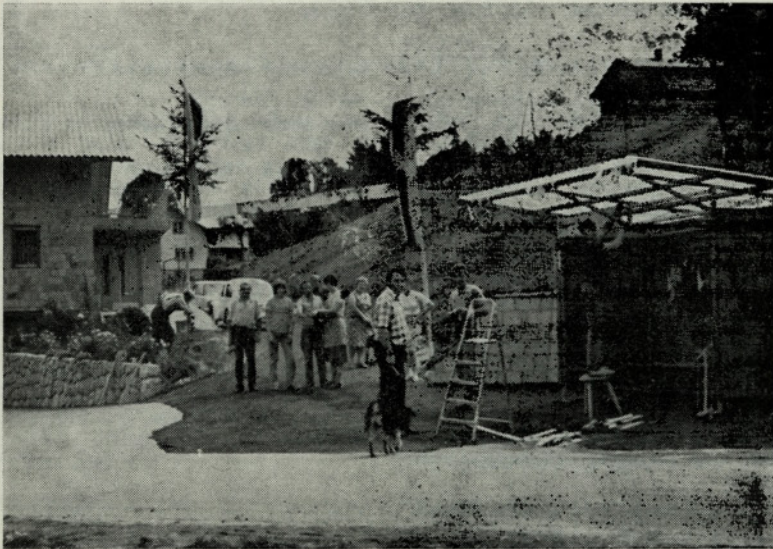
IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Šentjur – okolica

Iz Šentjurja vodi lepa nova asfaltirana cesta proti Podgorju, Šibeniku, Jakobu, od tu pa makadam na Breze in naprej v Laško. Vsakdo, ki se pelje po tej cesti, se zazre v lepo urejeno avtobusno postajo v Podgorju. Prešeren bi gotovo spremenil svoje verze o lepi Urški: »Od nekdanj lepe so postaje slovele, al' lepše od podgorske bilo ni nobene«. Opravičene so te besede, ponosni so lahko na svoje delo. To je še en dokaz, kaj vse se lahko v slogi naredi, kajti njihovo načelo je: »V slogi je moč!«

Bila je lepa sončna nedelja, ko sta se dva krajana Podgorja odpravila od hiše do hiše in spraševala za mnenja ostalih krajanov. Pri mnogih ni bilo ovir, saj so se krepko zavedali, kaj pomeni takšna postaja, zlasti v deževni jeseni ali zasneženi vetrovni zimi. Vsak rad stopi v

voljni, delali so sami in potrdili svoje načelo: »V slogi je moč!« Mislim, da so lahko za vzgled mnogim krajevnim skupnostim, da se bodo ravnali po njih. Avtobusne postaje v Šibeniku, Jakobu in drugje ob tej cesti so še neurejene. Tudi ostali bomo morali razmisliti, kako rešiti ta

Gradimo s prostovoljnim delom

dežju pod streho ali se skrije močnemu vetru. Domenili so se za samoprispevek in udarniško delo. Prostor je bil izbran, odstopil ga je tovariš Trbolin. Izdelali so načrt in delo se je pričelo. KS je prispevala ogrodje, krajanji s svojim prispevkom za material, sindikat TOZD Vzdrževanje — železarne Store cement, sami krajanji pa svoj popoldanski čas. Sedaj so krajanji zado-

problem v naši krajevni skupnosti. Marsikdo je o tem že glasno razmišljal. Največji problem so prostori za postavitve postaj. Za letošnje leto je že prepozno, prava zima bo kmalu tu, a nikar ne zaspimo kot zimski zaspanci. Premislimo, kako bi bilo akcijo najlažje izvesti, in na spomlad besede uresničimo.

Irena Gaberšek

KAMENO

Več kot 60 mladih s področja Kamena vse glasneje izraža željo po ustanovitvi aktiva. Kot pravijo, je njihov namen, da preko organiziranega načina uveljavljajo svoje interese in potrebe ter se vključijo kot sestavni del mlade generacije v razreševanje številnih odprtih vprašanj s področja mladinske problematike. Seveda se ne pozablja na aktivno sodelovanje v krajevni skupnosti Šentjur — okolica, kamor spada tudi področje Kamena. Pobuda za takšno organiziranje prihaja neposredno iz sredine, kjer so ob priložnostih že organizirali številne akcije. V tem času potekajo tudi razgovori s predstavniki občinske konferen-

ce ZSMS o konkretni izpeljavi te akcije. Takšni aktivni so ustanovljeni tudi drugod po občini in prepričani smo, da niso v senci OO ZSMS Šentjur. To pa pomeni, da na Kamenu bomo to akcijo izpeljali. Zavedamo se, da bo v začetku nekaj težav predvsem z vsebinske strani. Ne dvomimo pa, da bomo tudi te premagali. Mladi se s tega področja želimo tudi tesneje povezati s KO SZDL in ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. Na začetku smo skromni in prvi sadovi našega dela bodo lahko kmalu vidni.

Č. M.

UREDNIŠTVO:

Veseli nas, da se mladi obračajo na nas s takimi ali drugačnimi vprašanji. Radi bomo pomagali vsem, če bodo vprašanja

in pripombe omogočile boljšo organiziranost mladih v občini. Želimo si, da bi aktiv čimprej zaživel in mladinsko ter drugo dejavnost na tem področju aktiviral z uspehom.

Dramlje

Voda je - vode ni!

Ni dolgo tega, ko smo se spraševali, kako to, da ni vode. Če danes pogledamo, kako je s preskrbo pitne vode, nam lahko stanovalci drameljskega bloka odgovorijo. Voda teče vsak dan z vmesno prekinitvijo. Okoli 11.30 dopoldne vode zmanjka (popolnoma) in priteče zopet okoli 13. ure. Ne vemo, kje je vzrok, da ni vode. Nočemo delati iz muhe slona. Toda zavijajmo že enkrat rokave tisti, ki si želimo, da bi bilo vode dovolj. Ne vem, kako bi bilo vam, če bi imeli majhnega otroka, ki nenehno potrebuje za oskrbo vodo. Povem vam, da bi se pošteno jezili nad vodovodarji ali komunalci.

Ko prebirate ta članek, je to stanje verjetno že popravljen. Veseli bi bili, če bi nekdo to pojasnil na kakršenkoli način. Zadoščalo bi obvestilo, da vode od te do te ure ne bo zaradi tega in tega. Ali je to težko ali pa je bolje, da ljudje iščejo vzrok v slabi organiziranosti Komunalnega podjetja Šentjur. Prepričani smo, da bomo dobili ustrezen odgovor. Stanovalci drameljskega bloka vam bomo zelo hvaležni.

Dopisnik iz Dramelj

Pred kratkim smo lahko slišali na radiu Šmarje, da imamo v Dramljah vikend pod kozolcem, edinstven primer v Sloveniji in morda še izven nje. O tem, kako je do tega prišlo, ne bi želeli govoriti. Povedati hočemo le to, da počnemo razne stvari, samo da bi se izmikali odloku in drugim predpisom, ki opredeljujejo, kje je meja za gradnjo vikendov. O tem smo se

jevnih skupnosti, posebno še sedaj, ko smo se primerno organizirali. Toda prepovedi za gradnjo takega objekta KS ne more dati. Zato je krajevna skupnost Dramlje nemo opazovala tudi gradnjo stanovanjskih hiš na kmetijski površini v Lazah. Tu so v nekaj dneh uspeli zazidati površino, ki je bolj primerna za kmetijske namene. Kako ne učinkoviti smo pri konkretnih

Vikend pod kozolcem

v Dramljah dogovorili in sprejeli ustrezne dokumente. Toda komu to koristi? Tistemu, ki gradi pod kozolcem urejen vikend, ali tistemu, ki se bo čez nekaj časa spomnil še kaj bolj zakonitega in koristnega hkrati? Veliko govorimo o vlogi kra-

akcijah, se vidi na teh dveh primerih.

Upamo lahko še, samo to, da se kaj takega več ne bo gradilo, vsaj na takih mestih ne, ki niso predvidena za gradnjo.

Drago Slakan

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Blagovna

Nov gasilski dom?

V četrtek, 2. novembra se je sestal na prvi seji odbor za izgradnjo novega gasilskega doma v krajevni skupnosti Blagovna. Odbor je najprej analiziral trenutno stanje na področju delovanja prostovoljnega gasilskega društva Lokarje, tako glede aktivnosti, kot tudi glede pogojev dela. Gasilski dom v Lokarjah je bil ob potresu močno poškodovan ter razvrščen v III. kategorijo. Adaptacija doma ne pride v poštev, saj je sedanji dom premajhen in tudi lokacijsko ne ustreza.

Z izgradnjo gasilskega doma naj bi pričeli prihodnje leto, in sicer pri križišču Sele. Na predvideni lokaciji so vsi potrebni komunalni priključki (voda, elektrika, cesta), ustrezno pa je tudi možno rešiti problem kanalizacije.

Odperto vprašanje je problem financiranja. KS Blagovna iz svojega proračuna za potrebe PGD Lokarje lahko krije le tekoče vzdrževanje in stroške za gasilsko opremo. Zato je nujno, da se vir financiranja najde izven krajevnih skupnosti, bodisi v okviru skupnosti za varstvo pred požari, bodisi sredstev, ki se bodo pričela vračati od kreditov po potresu ali podobno.

Člani odbora so se obvezali, da do konca tega leta ob predhodnem predlogu vira financiranja izdelajo konkreten akcijski program za izgradnjo gasilskega doma. Pri tem pa ne gre prezreti tudi dejstva, da člani odbora kot tudi nosilci sami računamo na izdatno finančno in materialno pomoč občanov, saj je novogradnja gasilskega doma v interesu slehernega občana.

In končno: Ali ne bi bilo prav, da gasilci dobijo leta 1981 ob praznovanju 80-letnice društva tudi ustrezen gasilski dom?

Jože Žnidar

OO ZKS

Dne 18. 9. 1978 je bil v KS Blagovna sestanek vseh članov ZK, ki živijo na območju te krajevnih skupnosti. To je bil hkrati tudi sestanek, na katerem so ustanovili osnovno organizacijo ZK v tej KS.

Na območju KS živi pet članov — občanov krajevnih skupnosti Blagovna, ki so bili doslej vključeni v delo ZK v sredinah, kjer so zaposleni.

Na prvi seji so komunisti začrtali svojo nadaljnjo aktivnost, saj bo po mnenju predstavnikov samoupravnih in političnih organizacij prav OO ZKS morala odigrati pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju KS.

Za sekretarja OO ZKS v KS

Blagovna je bil izvoljen tovariš Hinko PAP iz Cerovca, za namestnika sekretarja pa tovarišica Terezija Vrečko iz Lokarj.

Na drugem sestanku članov OO ZKS v KS Blagovna, ki je bil že 6. 10. 1978 pa so člani sprejeli akcijski program dela. Pripomniti velja, da bo precej skrbni potrebno posvetiti kadrovanju v KS, kakor tudi sprejemu članstva v ZK.

Poudariti velja, da se nekatere člani sestankov ne udeležujejo redno, ravno z delom v OO ZK pa bo moral sleherni član potrditi svojo zavestno opredelitev za članstvo v ZK.

Jože Žnidar

Iščemo tajnika!

Vodje družbenopolitičnih in samoupravnih organizacij in organov žrtvujejo ogromno svojega prostega časa za razvoj samoupravnih odnosov, krepitev politične zavesti občanov ter končno, tudi za razvoj svojega kraja, vasi. Nihče pa od teh ljudi ne more in ne sme pričakovati, da bodo le-ti tudi administratorji, kurirji ipd. Tu pa se pojavi problem, kdo bo v KS ta dela opravljal, če KS nima tajnika.

Nakazana problematika je bila prisotna v KS Blagovna vse do junija letos, ko je za KS pričel občasno opravljati tajniška dela, tajnik KS. Pred tem so si predsedniki posameznih organizacij in samoupravnih organov pisali va-

bila sami, večkrat tudi »lovili« članke svojih organov za seje ipd.

V KS Blagovna so danes posledice takšnega dela:

— KS Blagovna je pridobila svoj prostor šele v letu 1978 v osnovni šoli;

- v letu 1978 so bila nabavljena prva osnovna sredstva (omare, stoli, mize, pisalni stroj, ciklograf);
- arhiva o delu pred letom 1978 v KS ni, ker ga imajo na svojih domovih predsedniki posameznih organov in organizacij;
- delo delegatskega sistema ni zaživel v željeni meri in kvaliteti dela delegacij, še predvsem v prvem mandatu;
- v KS ni nikogar, ki bi skrbel za ažurnost obrambnih načrtov, vodil razne evidencije itd.

Tajnik, ki je pričel z delom v juniju 1978, je opravljal delo občasno — dvakrat tedensko. V tem času se je pokazalo, da občani sami, za svoje individualne potrebe tajnika niso obremenjevali z raznimi prošnjami, vprašanji itd. Prisotnost tajnika pa nedvomno zahteva dinamičen delegatski sistem, aktivno delo družbenopolitičnih organizacij, pospešeno delo samoupravnih organov, ažurnost na področju dela SLO in DS. Glede na vso to problematiko, pa tudi zdravstveno stanje tajnika, je leta v oktobru prenehal z delom. Jasno stališče, da je za občasno delo (cca 5 ur tedensko) nujno poiskati človeka, ki bo pripravljen delati za KS ob ustreznem plačilu, seveda pa naj bi ta občan delal tudi iz svojega prepričanja in lastne aktivnosti.

In kakšnega tajnika torej želimo v KS Blagovna:

- ki bo lahko zagotovil ažurnost pri administrativnih delih,

- ki je občan s prebivališčem v KS Blagovna,
- da je moralno neoporečen ter politično zanesljiv,
- da bo poleg tajniških del, ki so plačana, tudi aktiven na področju družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov,
- ki bo opravljal dela, katera so za tajnika naštet v statutu KS Blagovna.

Omenjene zahteve se postavljajo tudi glede na prakso, da tam, kjer imajo KS sposobne in aktivne tajnike delo celotnega samoupravnega in družbenopolitičnega sistema boljše teče. Temu primerni pa so tudi uspehi in rezultati, ki jih posamezne KS dosežejo.

V KS Blagovna imamo trenutno rešen problem glede administrativnih del, nikakor pa niso rešena dela ostalih področij.

Vabimo občane, ki se čutijo sposobne za opravljanje del in nalog tajnika v KS Blagovna, da pismeno pripravijo svojo pripravljenost za delo neposredno predsedniku sveta KS tov. Šumer Francu ali tov. Žnidar Jožetu, ali tov. Marvin Avgustu, kjer bodo dobili tudi vse potrebne dodatne informacije. Rok za zbiranje prijav je do 5. januarja 1979.

S tem člankom hočemo dati možnost slehernemu občanu, da v okviru svojih sposobnosti in zmožnosti pomaga tako na eni strani KS, na drugi strani pa tudi sebi, pa tudi trenutno problematiko tajnika KS želimo rešiti za dalj časa.

Jože Žnidar

Planina

REZULTATI DELA SO VIDNI

Skrb civilne zaščite na Planini je, da stalno skrbi za uposabljanje svojih članov, kajti elementarne nesreče se na tem področju pogosto pojavljajo.

Delovanje civilne zaščite v okviru občine Šentjur je na visoki ravni. Poleg rednega obveznega usposabljanja skrbijo tudi za izobraževanje nerazporejenega prebivalstva. SLO že vsa leta nazaj kaže zelo dobre rezultate, predvsem na področju zaščite in varnosti imetja ter prebivalstva nasploh. Rezultati izobraževanja ter usposabljanja dokazujejo, da je to nujno potrebno, saj so iz različnih situacij spoznali, da mimo izobraževanja ne morejo. Usposobljenost prebivalstva se pokaže pri reševanju ob raznih nesrečah, zlasti pri gašenju gozdnih požarov, ki se na Planini često pojavljajo. Zelo važna veja delovanja CZ je usposabljanje članov v nujenju prve pomoči v različnih okoliščinah. Predvsem to pride do izraza prav na podeželju. Veliko zahvalo za sodelovanje pa dajejo krajanje občinskemu štabu CZ občine Šentjur, katerega načelnik je tov. Martin Avžner. S tesno povezavo ter pomočjo so

krajanje pridobili potrebno znanje na področju gasilstva ter pomoč v opremljanju gasilskih enot.

Tesno sodelovanje civilne zaščite z gasilskimi enotami se je pokazalo na vaji »Planina 77« ter ob večjem gozdnem požaru »Rudenik«.

Franc Škoberne

SKRB ZA USPOSABLJANJE

V krajevni skupnosti Planina se je v zadnjem času zvrstilo več tečajev prve pomoči. Te tečaje organizirajo za voznike motornih vozil ter za delavce gozdnega obrata. Vsak gozdni delavec, ki konča šolo v gozdarskem šolskem centru na Planini, ima za sabo dvajseturni tečaj prve pomoči.

Lansko leto sta bila izvedena dva osemdeseturna tečaja ter dva dvajseturna za pripadnike civilne zaščite. To leto pa so tečaje za voznike motornih vozil organizirali tudi za brigadirje ZMDA »Kozjansko«.

Vsaka vas te krajevnih skupnosti ima usposobljeno trojko za nujenje prve pomoči.

Franc Škoberne

Začasno zaposleni v tujini

V času novoletnih praznikov bo mnogo občanov, zaposlenih v tujini, prišlo na obisk k svojcem. Med njimi bodo tudi takšni, ki se bodo vrnili za stalno. Ob tej priliki želimo, da preko našega glasila informiramo vse zdomce o dogajanjih v občini; o gospodarskem razvoju, o možnosti zaposlitve, o pogojih odpiranja obrtnih delavnic itd. V ta namen prosimo sorodnike zaposlenih v tujini, da jim to število Utripa posredujejo, po možnosti pa tudi vse bodoče številke. Na ta način bomo ustvarili stalno vez z našimi občani v tujini, s tem pa tudi pogoje za njihovo hitrejšo vračanje domov.

Pomemben pogoj za vračanje zdomcev je brez dvoma možnost zaposlovanja v bližini doma. V naslednjem letu se bodo pogoji zaposlovanja v občini Šentjur precej izboljšali. Tovarna TOPER — TOZD Moda bo v naslednjem letu pristopila k izdelavi čolnov iz plastike. V tem obratu bodo zaposlili delavce iz Mode, dodatno pa bo potrebno zaposliti predvsem nekaj mizarjev — modelarjev, vzdrževalcev strojev ipd.

V tem letu pričakujemo tudi ustanovitev nove pogodbene organizacije (Kumperger) ter večjo investicijo. Tako bo lahko zaposlila tudi nove delavce, predvsem kvalificirane (orodjarje, strugarje ipd.).

Tudi v kmetijskem kombinatu pripravljajo gradnjo nove mehanične deavnice, ki bo povezana z zaposlitvijo več kvalificiranih delavcev, predvsem mehanikov.

Možnost zaposlitve bo nadalje v blagovnici in v motelu, ki bosta dograjena koncem leta 1979. Tovarna AERO bo v letu 1979 dogradila nov obrat v Loki pri Žusmu. Tu bo našlo zaposlitev večje število delavk.

Poleg teh delovnih mest pa bodo zaposlovali tudi v ostalih organizacijah tako, da lahko rečemo, da ni več tako pereč problem zaposlovanja kot je to bilo pred leti. V tem sestavku sicer ne navajamo podrobnih podatkov o možnosti zaposlitve. Predlagamo, da se zdomci osebno ali pismeno obrnejo na omenjene in tudi ostale organizacije, ki jim bodo dali vse potrebne podatke.

Na področju obrti tudi obstajajo pogoji odpiranja delavnic. Predvsem so deficitarne nekatere uslužnostne obrti, za katere imamo tudi uveljavljene davčne olajšave. Detaljnije podatke o tem lahko zainteresirani dobijo na u pravnem organu skupščine občine. Enako velja tudi za pogoje pridobivanja gradbenih parcel.

Možnosti za razvoj zasebnega kmetijstva so poznane in menimo, da bi marsikateri zdomec lahko ob vrnitvi našel svoj interes tudi na tem področju. Informacije o tem pa lahko dobijo pri kmetijskem kombinatu.

Z ozirom na izkušnje iz preteklih let, ne bomo organizirali posebnih sestankov z zdomci. Namesto tega bomo zagotovili, da bodo lahko zdomci dobili informacije na svoji krajevni skupnosti, prav tako pa bodo dežurne posamezne službe na občinski skupščini.

Ob novem letu želimo vsem našim občanom, ki so na začasnem delu v tujini, veliko zdravja ter sreče v osebnem življenju z željo, da bi se kar najhitreje odločili za stalen povratek v domovino.

Stanko Lesnika

Alkohol - družbeno zlo

Jesen se je globoko nagnila proti zimi, pridelki so v glavnem pospravljeni, ljudje opravljajo zadnja jesenska dela. V kletah so se so di napolnili s sladkim moštom, ki ga je Martin »krstil« ter mu dal pravico do naziva vino.

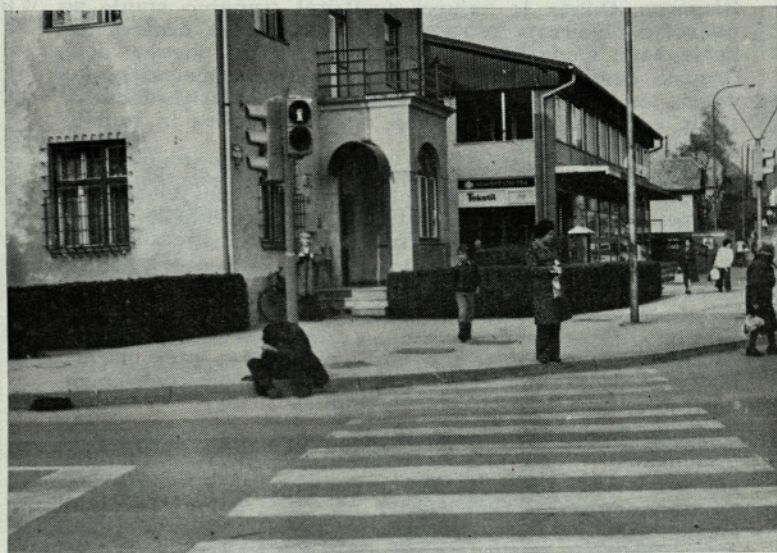
V Sloveniji, posejani z vinogradi, je Martinov praznik, ki je razumljiv, če vemo, da je dobršen del letnega pridelka prebivalcem v vinorodnih predelih. V krajevnih navadah ob tem prazniku se le po odraža miselnost ljudi, ali bolje: odnos slovenskega človeka do alkoholne pijače. Ni junak, kdor si ne upa piti do pijanosti in za vsakogar se spodobi, da ob raznih priložnostih, kot so praznovanja, zabave, veselice in tudi martinovanja, popije toliko, da je vsaj »pošteno okrogel«. Ta miselnost je odraz zelo razširjenega in pogostega uživanja alkohola, ki je pri nas tolikšna, da smo Jugoslavlani v svetovnem merilu na tretjem mestu po porabi alkoholnih pijač (12 l čistega alkohola na osebo). Na drugi strani pa seveda taka stališča gojijo in vzpodbujajo k večjemu, pogostejšemu, prekomerne-

mu, torej zlorabljenemu uživanju alkohola. Marsikdo ne bi segel po njem ali bi pil le malo in zmerno, če bi ne bil deležen tolikšnih vzpodbud. Pri nas je posebej tisti, ki ne pije in ne tisti, ki pije do onemoglosti.

Številni avtorji — strokovnjaki s področja proučevanja alkoholizma — pripisujejo silno velik pomen pivskim navadam določenih predelov. Tam, kjer je pitje nekaj čisto vsakdanjega, kjer pijejo vsi ljudje in kjer so nepivci — redke izjeme, tam postane sorazmerno visok odstotek prebivalcev toliko odvisen od alkohola, da brez njega ne more več shajati. Tedaj nastopijo ti ljudje klavarno pot psihičnega in fizičnega propada, ki je usoda zasvojenega alkoholika.

dic je alkoholizem dandanes ena najhujših družbenih bolezni.

Slovenci smo bili znani kot pivci že v preteklosti. V prejšnjem stoletju je neki tujec zapisal, da je mogoče pri našem ljudstvu videti znake telesnega propadanja kot posledico prekomernega pitja. Posamezniki so se tega narodnega zla zavedali in začeli boj proti alkoholizmu. Ustanavljali so društva abstinentov (takšen klub imamo tudi v Šentjurju), prirejali so predavanja o škodljivosti alkohola, raz-

Pri kateri barvi luči bo uspel prečkati cesto?

Če je pitje sestavni del vedenja odraslih ljudi, potem se ni treba čuditi pojavu, da tudi odrasčajoči začno zgodaj posegati po alkoholu, ker pomeni biti opit, enako kot biti odrasel. Tudi za mnoge od teh mladih ljudi pomeni začetek popivanja začetek poti v alkoholizem. Statistike v svetu in pri nas kažejo, da je alkoholizem (ne le pitje tu in tam, temveč zasvojenost in odvisnost od alkohola) med mladimi v zadnjih letih v precejšnjem porastu.

Ko smo pred leti veliko govorili o nevarnostih mamil in so se starši s skrbjo ozirali na svoje odraščajoče otroke v želji, da bi jih za vsako ceno obvarovali pred stikom s tem pogubnim pojavom, je le malo ljudi mislilo na to, da imamo enako nevarno mamilo — alkohol že davno zakoreninjeno v naši sredi.

Ne bi naštevali pogubnih posledic (telesnih, duševnih, socialnih) za posameznika, ki je alkoholu vdan, saj so nam več ali manj vsem dobro znane. Bolj nazorno nam morejo govoriti številke, ki prikazujejo razširjenost alkoholizma. Po cenitvah imamo v Jugoslaviji okoli 900 tisoč alkoholikov in več kot tri milijone ljudi, ki posredno trpe zaradi alkoholizma (žene, otroci, starši).

Od leta 1951 označuje svetovna zdravstvena organizacija alkoholizem za bolezenski pojav in danes kažejo raziskave v mnogih deželah, da je po številu obolenj na tretjem mestu. Pogostejša so le še obolenja srca in ožilja ter rakaste bolezni. Zaradi velike razširjenosti in posledic

širjali literaturo o posledicah alkoholizma ipd.

Po mnogih letih velikih prizadevanj so sodelavci protialkoholnega gibanja ugotavljali, da so s svojim delom preprečili pospešeno širjenje alkoholizma na sploh in zlasti še med mladimi. Nič pa niso pomagali zasvojenim alkoholikom, ki so še naprej po svoje popivali. Danes vemo, da je alkoholizem bolezen, ki jo zdravi zdravstveni delavci in njihovi strokovni sodelavci, zlasti kadar gre za zasvojenega posameznika. Dosedanje delo na tem področju dokazuje, da je alkoholizem — vsaj z določenimi omejitvami ozdravljiv. Izkušnje pa kažejo, da je učinkovito zdravljenje alkoholizma poleg strokovne pomoči potrebna tudi pomoč bolnikov ožje okolice (družinskih članov, prijateljev, znancev). Tu pa se začena naša človeška dolžnost.

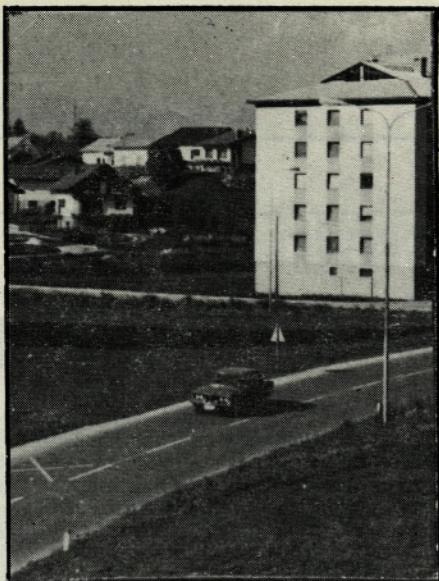
S. S.

POPRAVEK IZ TRETJE ŠTEVILKE

Obveščamo vas, da je v tretji številki prišlo do napake v članku »Kaj naj bi vedel nabornik — obveznik« na 9. strani. V sestavku »edini hranilec družine«, se enajsta vrsta glasi namesto 1.100 din mesečno na družinskega člana, enkrat 100 din mesečno na družinskega člana.

Za napako se vam opravičujemo.

Uredništvo

KRAJ
PRI
ŠENTJURJU

MESTO
PRI
ZADRU

ŽENSKO
IME

OS.
ZAJMEK

ČEBELJI
SAMEC

POSRED-
NIK

ORGANIZACI-
JA
KNJIŽEVNIKOV
ČEŠKA
PRITADILNICA

RADIJ

ZNAK
ZACHANE
REGISTRA-
CIJE

ČASTILJIV
STAREC

REKA
V
FIRENCAH

APARAT

DEL
SUKANCA

POLMER

OPEČEN

BOR

ANTON
MAJZER

ČEŠKA
PRITADILNICA

TUJ
DVAGLAS-
NIK
REKA V
VOJVODINI

AVTO
OZNAKA
ROMUNIJE

VAJA

SPIS
NEMŠKI
SPOLNIK

STAR
(ANGL.)

SAMEC
DOMAČE
ŽIVALI

IZPRIJE-
NEC

M.
IME

LJUBLJA-
NA

SKLADATELJ
KERN
KRAJ PRI
ŠENTJURJU

TUKAJ

FOSTOR

MORSKA
TESEN

ISTE

ARMAND
DUIMÁ
LUDVIK
CARIĆ

SESTAVIL

L. S.

PREBIVALCI
IGA

OS.
ZAJMEK

IVAN
MAČEK

YEDERBKA
ELEKTARNA
VRANJE

SREČNO
1979

KRAJ PRI
ŠENTJURJU

V razpravi je pravilnik o odlaganju vračanja „potresnih“ posojil

V reševanje problemov, ki jih je povzročil potres leta 1974, se je vključila vsa slovenska družba, del pomoči pa smo prejeli tudi iz drugih republik (Požega). Viri teh sredstev so bili različni, od posebnega delovnega dne (2), sredstev po posebnem zakonu, dodatnega zbiranja v TOZD Ljubljane (za šolo Ponikva). Del sredstev smo zbrali tudi z namenskim posojili stanovanjskih skupnosti v SRS. Večina oškodovancev (III. in IV. kategorije) je iz teh sredstev prejela posojilo. Poleg teh posojil pa so oškodovanci prejeli tudi potrošniška posojila.

V razgovoru z občani pogosto slišimo pripombo, češ zakaj vračati te kredite, ko pa so ta sredstva dali delavci vse Slovenije! Res je, da smo precejšen del

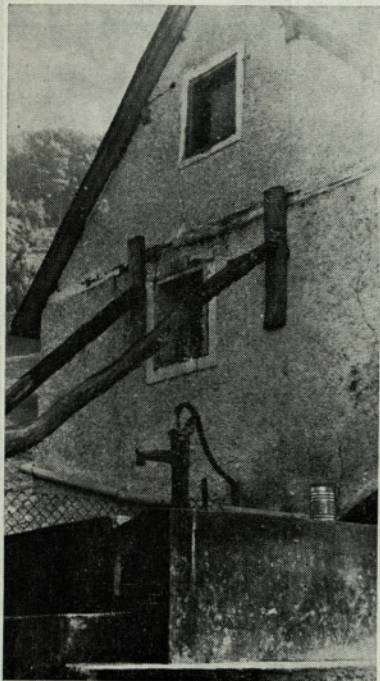
namenjeni odpravi posledic potresa. Gre namreč za to, da imamo v zvezi s sanacijo nekatere konkretne obveznosti in sicer:

- Obveznosti do tistih oškodovancev (III. in IV. kategorija), ki imajo pravico do kredita, pa ga zaradi pomanjkanja sredstev še niso dobili.
- Obveznost vračanja kredita stanovanjskim skupnostim Slovenije;
- Dokončati bo potrebno nekatere družbene objekte, poškodovane ob potresu, ki so o. predeljeni v posebnem programu sanacije;
- Končno gre tudi za nadomestitev obresti (razlika) za potrošniška posojila.

Torej je razumljivo, da bodo koristniki teh posojil morali vrniti tolikšen del posojil, da bomo lahko poravnali te obveznosti — nič več in nič manj. Ob tem pa moramo ravnati tako, da bodo več vračali tisti, ki imajo višje dohodke, po drugi strani pa moramo onemogočiti špekulacije ipd. Prav zaradi tega se obvezniki le prelagajo. Ta preložitvev pa velja tako dolgo, dokler obstojajo pogoji, ki so jo narekovali.

Celotno gradivo je v tem času v javni razpravi. Želimo, da se v razpravo vključijo vsi občani, pomagajo pri oblikovanju čimbolj objektivnih kriterijev ter preprečujejo eventualne kasnejše nesporazume.

Stanko Lesnika

Take in podobne zgradbe še čakajo na sanacijo

teh sredstev prejeli brez obveznosti vračanja. Nihče nima namena niti pravice na račun teh sredstev ustvarjati takšne ali drugačne sklade, ki ne bi bili

Uspešni na začetku

Ob koncu novembra je bila seja izdajateljskega sveta. Ob ravnanju je zajela vprašanje realizacije samoupravnega sporazuma in nalog na področju izdajanja glasila. Ugotovljeno je, da delo sicer poteka po zastavljenem programu, da pa obstojajo še nekatera odprta vprašanja, ki jih je potrebno odpraviti do konca leta. Omenili bi le tiste pripombe, ki so v razpravi najbolj izstopale:

1. Do konca leta je potrebno izvesti akcijo, da se podpiše sporazum v največji možni meri.
2. Prav tako še niso poravnane obveznosti podpisnikov sporazuma.
3. V letu 1979 ne bomo več razdeljevali časopisa v delovne organizacije, ampak samo v

krajevne skupnosti.

S tem se bomo izognili nekaterim nevšečnostim.

Člani izdajateljskega sveta so mnenja, da je potrebno na podlagi interesov bralcev »Utripa« izboljšati vsebino. Poleg tega pa je razprava tekla tudi o delu uredniškega odbora. Svoje delo je do sedaj dobro opravil, v prihodnje pa mora aktivirati predvsem dopisnike iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

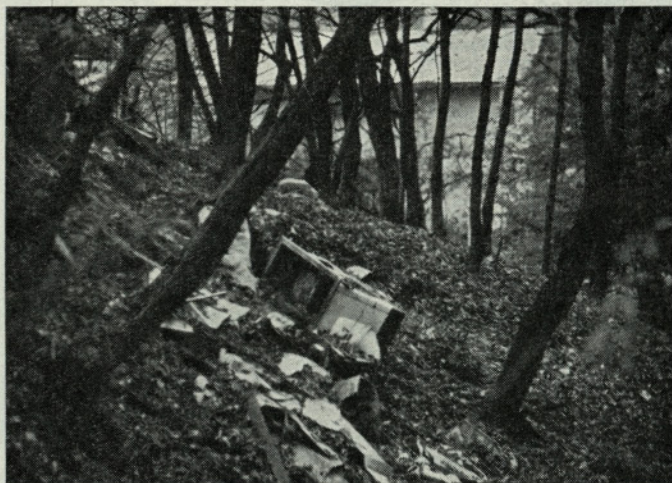
Razprava je potekala tudi o programu RTV za prihodnje leto. Več o tem bomo zapisali v januarski številki. Odločili smo, da v novoletni številki izdamo stenski koledar. Če ga niste prejeli s časopisom, nas obvestite!

Uredništvo

Odlagališče v Vrbnem

Večkrat se zgražamo nad posamezniki, ki odlagajo odpadni material na mesta, kjer pač je. Tudi v Vrbnem je tako. Nekateri posamezniki menijo, da jim ni mar, če odpadke odlagajo kar za glavno cesto Šentjur — Celje.

Danes, ko imamo urejene tudi take zadeve, bi bilo pravilneje, če bi poklicali občinski Rdeči križ, ki bi organiziral akcijo za take vrste odpadkov, kot so na Anderburgu. V večini se tam nahaja staro železo (od štedilnika do avtomobilske pločevine), na drugi strani pa plastični odpadki

dajejo videz nahajališča nafte. Domačini sami pravijo, da to ni njihovo delo, ampak da je ves material uvožen iz drugih bližnjih krajev. Res je možen dostop z avtomobilom do tega mesta, vendar tega materiala je vsak dan več. Prepričani smo, da se bo našel nekdo, ki bo izkoristil prilžnost in vse skupaj prodal podjetju za zbiranje odpadnega materiala.

V Vrbnem menimo, da bi bilo potrebno s strani odgovornih v KS Šentjur — okolica takoj ukrepati proti takšnim načinom in ljudem povedati, da je skrb vseh, da čuvamo lepo in zdravo okolje. To velja tudi za ta prelepi del naše občine, ki že skoraj dobiva videz goste naseljene ulice.

Alojz Arzenšek

Koroški Slovenci pri nas

V petek, 8. decembra je občino Šentjur obiskala delegacija mladih iz Podjune na avstrijskem koroškem. Namen obiska je bil, da se mladi koroški Slovenci dogovorijo o sodelovanju z mladimi iz občine Šentjur. Na skupni seji so sodelovali tudi predstavniki skupščine občine Šentjur in družbenopolitičnih organizacij iz naše občine. Z njihove strani pa so sodelovali predstavniki Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, pevskih zborov ter drugi. Sam razgovor je pokazal na nekatere možnosti za nadaljnje sodelovanje. Gre predvsem za izmenjavo brigadirjev na eni strani in za sodelovanje pevskih zborov ob raznih prireditvah pri njih, kakor tudi pri nas. Dogovorili so se tudi za stalni kontakt preko informacij. Sadevi tega dogovora naj bi se pokazali že v začetku aprila. Takrat bi namreč 10 naših brigadirjev odšlo na avstrijsko Koroško, kjer bi pomagali dokončati kulturni dom, ki jim je nujno potreben vsled stalnega pritiska njihovih oblasti. O specifičnosti dela koroških Slovencev ni potrebno posebej poudarjati.

V zaključku uvodnega dela razgovora so mladi koroški Slovenci povabili Šentjurčane, naj jih obiščejo že konec januarja 1979. Vabilo so z veseljem sprejeli. Sledil je še ogled delovne organizacije Alpos TOZD Oprema.

V prepričanju, da bo vez trajna, je delegacija koroških Slovencev pozno popoldne odpotovala iz Šentjurja.

Uredništvo

Srečno 1979 - Srečno 1979

Sreče nimamo, smo pa potrpežljivi

V dvorani kulturnega doma v Šentjurju smo 26. novembra pričakovali velik dogodek, pa je tudi bil. Napovedan je bil koncert ob 10-letnici velikih uspehov naših fantov »Šentjurčanov« »New swing quarteta in koncert je tudi bil. Tisti, ki so čakali skoraj dve uri na koncert, pa si zaslužijo, da jim kvartet priredi še en solidarnostni koncert. Stvar se je zavlekla zaradi vremenskih neprilic. Eden od članov ansambla pač ni mogel v nedeljo ob 18. uri kreniti iz Ljubljane, ker je verjetno že v soboto pričakoval sneg. Naši fantje so imeli smolo, par verjetno ne zaradi tega, ker je njihov manager so-kreator večjih uspehov ter organizator vseh živih nastopov kvarteta, napovedovalec, humorist in organizator zabavno-glasbenih prireditev Ferdinand Smola.

Vzdušje v dvorani je bilo kljub čakanju zanimivo. Malo je takih prireditev, da bi se Šentjurčani zbrali in od blizu ali od daleč v enem prostoru opazovali drug drugega. Žena na uho pripoveduje možu, kako dolgo že ni videla prijateljice, ki sedi tri vrste pred njo, moški smo se ozirali in ocenjevali letošnjo žensko zimsko garderobo. Potem nastane tišina in Feri Smola pripoveduje vic. V tem času se odpro vhodna vrata in večina obiskovalcev se ozre v prihajajoče

ga, začutim, da jim vic ni zanimiv, ali pa smo se njemu smejali pred leti. Sam koncert je kljub poznim večernim uram lepo izzvenel in kvartetu smo zaželeli še veliko uspešnih nastopov.

Franc Škoberne

UPOKOJENCI SPRAŠUJEJO

Pred dvema letoma se je vodila akcija posojila za ceste. Tudi upokoјenci KS Šentjur — okolica so sodelovali v tej akciji z denarnimi prispevki. Ne želimo govoriti o tem, koliko je kdo dal, ampak obljubljeno jim je bilo, da bodo dobili po določenem času obveznice. Teh obveznic pa še ni. Tako sprašujejo uredništvo, kdaj bodo le-te prispele. Kot sami pravijo, se je baje zataknilo pri strokovni službi pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Upokoјenci bodo zadovoljni, če bo kdo od odgovornih za to akcijo v občini odgovoril, kdaj bodo obveznice prejeli.

A. A.

Občinska konferenca SZDL

V mesecu novembru se je sestala OK SZDL Šentjur z namenom, da kratko oceni delo v preteklem obdobju, da izvoli novega predsednika občinske konference SZDL in nekatere člane predsedstva.

Osrednja vsebinska naloga konference je potekala v smeri najširših (priprav in izvedbe) kadrovskih in organizacijskih priprav in izvedbe volilnih konferenc SZDL po krajevnih skupnostih.

Za predsednika občinske konference je bil izvoljen tovariš Cander Mirko.

V skladu z volilnimi pripravami in konferencami, ki se bodo po krajevnih skupnostih zaključile do konca januarja 1979, je bilo poudarjeno, da je potrebno v samih pripravah zastaviti v vseh sredinah široko družbenopolitično akcijo tako, da bi bilo možno, da pri tem sodeluje najširši krog občanov v KS. Poudarjeno je bilo, da volilne postopke ne smemo jemati zgolj kot postopke evidentiranja, kandidiranja in volitev, pač pa je potrebno poleg tega v sleherni sredini oceniti mesto in vlogo SZDL, kaj je bilo do sedaj narejenega, da bi imeli občani možnost najširšega vplivanja in odločanja o vseh tistih vprašanjih, ki se odvijajo v življenju v KS.

Konference in organe SZDL v KS je potrebno oblikovati frontno, tako da bo zagotovljena struktura organov na podlagi interesov in potreb.

Onsovní poudarek je v tem, da v vseh KS, po vseh vaseh, kjer smo formirali vaše odbore KS, da prav v teh sredinah formiramo tudi vaše odbore SZDL, katerih pa se vsebina dela ne sme enačiti z delom vaših odborov KS. Prav tako se v KS Šentjur — trg morajo formirati ulični odbori SZDL.

Veliko govora je bilo tudi o vključevanju sindikata v KO SZDL. S tem namenom bomo dosegli tesnejšo povezanost v političnem in samoupravnem delu tako, da bo KS in delovna organizacija resnično postala kot celota enotnega družbenoekonomskega in političnega sistema, v katerem bodo občani in delavci celoviteje načrtovali, planirali in zadovoljevali skupne in iste potrebe.

OK SZDL

Ceste in mi

Kri teče po naših cestah. Ob gorah popisanega papirja in veletokih besed o vzrokih in posledicah ostajamo hladnokrvni. Neprizadeti. Kot da se nas to ne tiče. Malce nas presune kvečjemu, kadar po naključju vidimo med razbito pločevino krvave madeže. Za hip se ustavimo, nato pa zopet naprej. Ko vidimo in slišimo o nesrečah, ponavadi ugotavljamo, kaj je vzrok. Na prvo mesto vsekakor postavljamo »človeški faktor«, neprimerno hitrost, neizkušenost, izsiljevanje prednosti, vinjenost. Vzroki drugih nesreč pa so tudi objestnost, predrznost, nesramnost in podobni sinonimi človeškega faktorja.

Torej smo ta človeški faktor mi vsi. Vozniki, potniki in pešci. Res je, da imamo zakone, predpise in celo kodekse o lepem vedenju v cestnem prometu, a mi se za vse to ne zmenimo. Res pa je tudi, da na naših cestah vse prepogosto prevladujejo zakoni močnejšega (tovornjaki, avtobusi), hitrejšega in objestnejšega.

Poznamo tudi solidarnost, ko vozniki s prižiganjem luči in drugimi znaki opozarjajo sovoznike na »nevarnost« — na prometne miličnike.

Porazna je bila ugotovitev, kdo vse sedi za krmilom. Kakšni so ljudje, ki odločajo o varnosti oziroma o biti ali nebiti soudeležen na bojišču, ki mu pravimo cesta.

Niso samo vinjeni vozniki tisti, ki nas ogrožajo na cestah. Nič manj niso nevarni razni bolniki, kot so narkomani, tabletomani in tisti, ki pri polni zavesti sejejo smrt po naših cestah.

Malo pogledjmo našo cesto od Šentjurja do Štor. Koliko mrtvih, težko poškodovanih, koliko gmotne škode. Ze vrsto let ugotavljamo, da se število nesreč

v Vrbnem veča. Nujni so torej takojšnji, zelo odločni, vsestranski ukrepi, ki bodo zagotovili večjo varnost prometa na tem delu ceste pa tudi drugod.

Malo podrobneje bi bilo treba opazovati promet na tem delu ceste, ki jo upravičeno imenujemo »cesta smrti«, nato izluščiti tiste, zavoljo katerih bi utegnili pošteno treščiti. Presečeni boste in prestrašeni. Ugotovili bi, da je število nesreč, ki se jih izcimi iz široke palete možnosti, v resnici zelo neznatno.

Prometni miličniki vsega ne morejo opraviti. Premalo jih je, kršiteljev pa preveč. Miličnikov nikoli ne bo dovolj. Zato se bodo nekateri še vedno »srečno« izogibali njihovim očem. Se temu še lahko pravi sreča?

Pomislil sem tudi, zakaj se miličniki ne vozijo v civilu, da bi kršitelje lažje odkrili in kaznovali? Tako ne bi nihče vedel, kdaj in kje ga utegne doleteti kazen in vozniki bi bili previdnejši.

Takšna rešitev je malce navadna, a je le premišljanja vredna.

S. S.

VPRAŠANJE uredništvu

Kako dobiti »Utrip« v KS Loka pri Žusmu?

Kot mi je znano, je glasilo »Utrip« namenjeno vsaki družini v šentjurski občini. Zagotovo je bila organizirana mreža za razdelitev glasila. Toda pri nas v Loki se je zataknilo že pri prvi številki. Dobili so jo samo delegati skupščine krajevne skupnosti, prisotni na eni izmed njihovih sej. Verjetno nekateri mislijo, da je s tem njihova naloga opravljena. »Bojda« je že izšla druga številka. Po mojem mnenju za to ni kriva slaba cesta proti Loki, da je še Ločani nismo dobili. Prosim uredništvo, da mi odgovori v glasilu, kdo je zadolžen za razdelitev glasila pri nas.

Alojz Veber

Odgovor tovarišu Alojzu Vebru iz Loke

Spoštovani tovariš Veber!

Danes je pred nami že četrta številka Utripa. Upam, da ste do sedaj že prejeli vse prejšnje številke in da je razpečevanje glasila že urejeno. Po samoupravnem sporazumu je za razdelitev glasila odgovorna krajevna skupnost.

Pri začetnih številkah to delo ni bilo opravljeno uspešno, zato je kasneje to nalogo sprejela osnovna organizacija mladine v Loki.

Hvala lepa za vaše opozorilo; vabimo pa vas, da se še kaj oglasite.

Uredništvo

Rifniške izkopanine

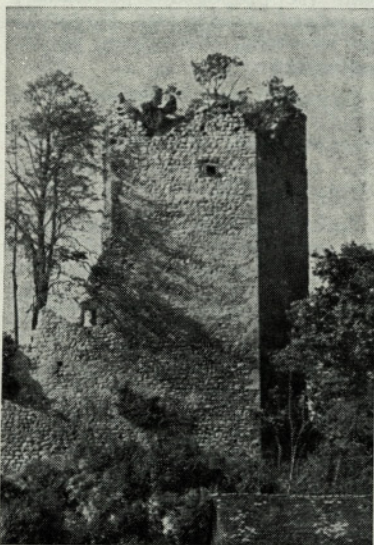
Verjetno dobršen del bralcev »Utripa« ne ve, da so na 570 m visokem hribu Rifniku, ki leži južno od Sentjurja med cestama na Planino in v Jakob, evropsko in svetovno znana arheološka najdišča. (Arheologija je veda ali znanost, ki proučuje zgodovinske spomenike najstarejših dob v zgodovini človeštva.)

Arheološka izkopavanja na Rifniku segajo že v obdobje pred II. svetovno vojno, načrtno pa se je pričel ukvarjati z izkopavanji kustos celjskega muzeja, prof. Lojze Bolta, že leta 1957. Odkril je grobove in kulture žarnih grobišč, ki segajo v obdobje IX. in VIII. stoletja pred našim štetjem. Iz hallstattskega ali obdobja starejše železne dobe, to je v času od 6. do 4. stoletja pred našim štetjem, so našli nekaj grobov in naselbino osmih hiš s suhim zidom (veje ometane z ilovko). Tudi latenska ali mlajša železna doba, ki obsega zadnja stoletja pred našim štetjem, je pustila na Rifniku ostanke v obliki raznega orodja, keramike in zanimivega novca. Antika, to je doba grško-rimske zgodovine v starem veku, je dala prav tako pečat Rifniku in to s templjem, posvečenim boginji Akvonii, ki je verjetno krajevno vodno božanstvo (Vogljajna).

V III. in IV. stoletju po našem štetju se je prebivalstvo Vogljajnske doline pred sovražniki umaknilo na hrib, kjer so bili varnejši. Zgradili so si 221 m dolg obrambni zid, ki jih je varoval pred sovražniki. Ob pričetku krščanstva v naših krajih, okoli IV. stoletja po našem štetju, so poganski tempelj spremenili v starokrščansko baziliko. Izkopavanja so od te bazilike odkrila ladjo in prezbitarij (to je polkrožni prostor okoli velikega oltarja, določen za duhovščino) z notranjo apsidno (to je polkrožni prostor s kupolo). Dva metra visok zid na zahodni strani je še dobro ohranjen. Težji središčni stavbi je na severni strani prizidana še manjša bazilika, dolga 15 in široka 4 m. Pred obema bazilikama je na zahodni strani narteks (to je prostor pred cerkvijo, kjer se zbirajo verniki). Med izkopavinami

so tudi našli del kamnitega okna s podobo križa in del podboja vrat, okrašenega z listovinske trte. Našli so tudi bronaste novce bizantinskega cesarja Justinijana. (Ta cesar je znan iz Finžgarjevega romana Pod svobodnim soncem.)

Po zamisli prof. Bolte so cisterno ali vodni zbirnik zaščitili s streho, ki je pokrita s skodlami. V njej bo urejen prilož-

nostni lapidarij, to je prostor z obdelanimi kamni. Arheološka vrednost Rifnika z nadaljnjimi izkopavanji raste. Od kulturnih in turističnih činiteljev v Sentjurju je odvisno, kako bodo to arheološko bogastvo pravilno izkoristili. Skupščina občine je z odlokom že zaščitila ves kompleks najdišč. Dostopi so iz leta v leto boljstri, nujno pa bo treba nekaj ukreniti tudi po gostinski plati.

Ernest Rečnik

Bitka za ranjence

6. marec 1943. Partizanske čete so bile ob Neretvi. Že zgodaj zjutraj so se iz nemških letal zopet zaslišali rafali mitraljezov. Bolničarke so imele mnogo dela. Vsakič je tu ali tam zajel kak ranjenec. Primanjkovalo jim je hrane. Toda kako nasititi 30.000 lačnih ust partizanov, kako obvezati rane in olajšati bolečine 4000 ranjencem. O tem premišljuje vrhovni komandant NOV Josip Broz Tito. Premišljuje o njihovi slabi preskrbi z orožjem. Če podrejo most preko Neretve in zgradijo zasilnega, bodo morali v vodo z vsemi, doslej Nemcem in četnikom uplenjenimi topovi. Toda vedel je, da imajo sovražniki veliko premoč. Nemci imajo 120.000 do zob oboženih mož, četnikov pa je 1.800.

Vendar ni bilo druge izbire. Že okoli 11. ure je Tito izdal uka podreti most, da ne bodo mogli nemške oklepne enote čez Neretvo ter za prehod ranjence zgraditi zasilni most, topove pometati v vodo. Za porušitev mostu je bil zadolžen neki ruski inženir. Most je miniral tako, da se je iz njega še dalo zgraditi zasilnega. Kljub obstreljevanju in močnim napadom Nemcev so krenili čez reko. Po mostu so šli le partizani, ki so nosili ranjence, ostali pa so plavali. Tudi konje so pognali v vodo. Mnogo ranjencev, partizanov je bilo med pohodom ubitih, toda kljub temu so v koloni eden po eden prekoračili reko. Pozneje pa se je tako pot kot borba nadaljevala. Treba je bilo prenesti ve-

liko število ranjencev skozi hud boj, po strminah in klancih, po valovitem hercegovskem svetu. Toda kljub temu so uspeli, čeprav z velikimi izgubami in kljub sovražnikovi premoči.

Do danes so ostali samo še nekateri udeleženci te bitke ter njihovi spomini. Tako se spominja tudi tovariš Tito.

»Bil sem zadnji v koloni za prehod čez Neretvo. Pred mano je bil na nosilih neki ranjenec.

Dejal sem mu: »Vidiš, tovariš, midva sva zadnja. Toda ni bilo odgovora. Takrat pa sem ga pogledal, bil je mrtev.«

Mi pa se vsako leto spominjamo te najbolj humane bitke, bitke za ranjence. Upravičeno jo imenujemo najbolj humana, saj je to bila bitka za ranjence, za njihovo življenje, ne pa bitka za zmago.

Lidija Hercog, 7. a

Pogovarjali smo se

Osmega kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije se je udeležil tudi tovariš Jager Ivan. Z njim smo se pogovarjali v delovni organizaciji TOLO, kjer je zaposlen kot sekretar te delovne organizacije.

UREDNIŠTVO: Tovariš Jager, kakšne vtise prinašate z minulega kongresa sindikatov v Beogradu?

Vsi delegati smo še vedno pod močnim vtisom govora, ki ga je imel predsednik SFRJ tovariš Tito. Pomen njegovega govora ni potrebno posebej poudarjati. Za nas vse je velika obveza, da njegove misli uresničimo v vsakodnevni praksi.

UREDNIŠTVO: Kako pa je potekalo samo kongresno delo?

Lahko rečem, da je bilo samo kongresno delo izredno zahtevno. Razprave v posameznih komisijah so pokazale na stopnjo razvoja pri razreševanju odprtih vprašanj. Pri vseh razpravah pa se je posebej pokazala enotnost delavcev v vsej Jugoslaviji.

Posebna skrb je veljala urešnjevanju zakona o združenem

delu in tistemu njenemu delu, ki se nanaša na izvajanje stabilizacije in delitev dohodka. Zato bo občinski sindikalni svet moral posvetiti temu področju največ pozornosti v prihodnjem obdobju.

URDENIŠTVO: V kateri komisiji ste sodelovali?

Sodeloval sem v komisiji za vprašanja družbenoekonomskih odnosov, materialnega in družbenega razvoja in nalog sindikatov. Zaključki iz dela te komisije pomenijo na eni strani, da se približamo odločanju delavcev, in na drugi strani so to napotki za vsakodnevno delo.

UREDNIŠTVO: Kako smo se v naši občini pripravili na republiški in zvezni kongres?

Naši delavci so sodelovali v samih pripravah na kongres. Bistvenih sprememb na obeh kongresih ni bilo. Tiste sredine, ki so doslej premalo pozornosti posvečale vprašanju vloge sindikatov, imajo precej dela, da nadoknadijo zamujeno.

Uredništvo

KJE JE ZAKLJUČEK MALGAJEVE ULICE?

Večkrat sem se sprehajal mimo hiš ob robu Malgajeve ulice in slišal razne kritike občanov glede teritorija, ki ga zavzema Malgajeva ulica. Nek občan mi je zastavil vprašanje: »Kje je Malgajeva ulica zaključena in do kje je predvidena?« Moti ga, zakaj se dokončna odločitev o zaključitvi ulice ne izvrši takoj? Kje je vzrok za to?

Hiša, ki stoji ob hiši koroškega borca Franja Malgaja spada v ulico Franja Malgaja, sama rojstna hiša Franja Malgaja pa ne. Zato se krajani iz tega območja sprašujejo, kdaj bo to dokončno urejeno in se s tem dopisom obračajo na vas. Moti jih tudi, kam gre denar, ki je namenjen za ceste na tem območju. Cesta, ki pelje skozi ulico, je do polovice asfaltirana, 25 % je v zasilno vozno stanju, 25 % je pa niti ni buldožirane. Mnogo se je že govorilo o tem, vendar vedno zaman. Prav tako je bila napisana prošnja za buldožiranje do hiše Franja Malgaja. Bila so odobrena sredstva, vendar jih ni moč dobiti. Zakaj?

Vsem, ki boste prisluhnili prošnjam in težavam teh občanov se že vnaprej zahvaljujem.

Prizadeti občani

UREDNIŠKI ODBOR

Francka VIDOVIC — glavni in odgovorni urednik, Drago SLAKAN — tehnični urednik, Irena RAUTER in Mira PECAR — lektorja, Hinko PAP — član in Franc SKOBERNE — fotografije.

Glasilo »UTRIP« izdaja Občinska konferenca SZDL Sentjur v nakladi 4.000 izvodov. Tiska »Papirkonfekcija« Krško. Oproščen temeljnega davka od prometa proizvodov št. 475-15/9-1978. Fotografij in rokopisov ne vračamo.

ZIMA '78

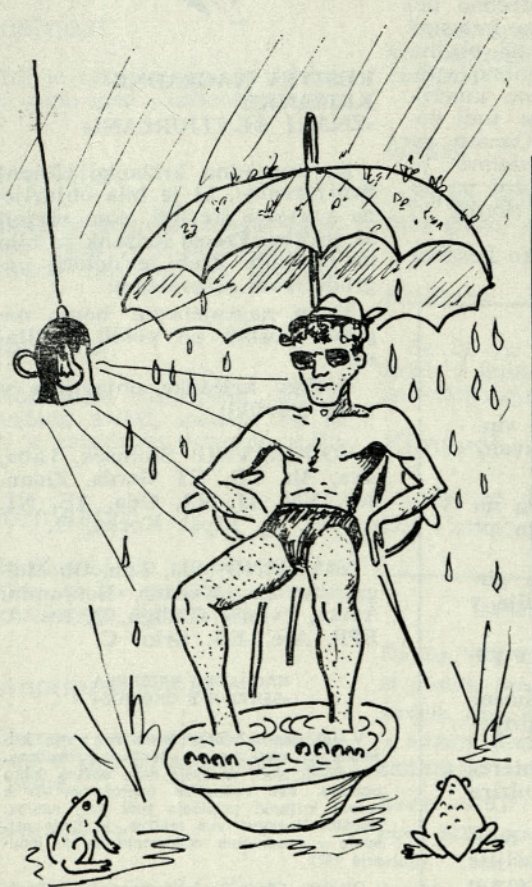
V pričakovanju snega

POMLAD '78

»Kaj je prijatelj, si tudi ti, hk, v rožicah?«

POLETJE '78

Sonca ni, je pa voda!

JESEN '78

»Najprej pozeba, nato toča, sedaj pa še vidva!«

**ŠENTJUR OB 6. TEDNU
DOMAČEGA FILMA...**

V okviru tedna domačega filma, ki ga je v dneh od 15. do 21. novembra organizirala Novi tednik in radio Celje, je bila 16. 11. ob 16. uri v Šentjurju premiera filma Bravo, maestro.

Do zadnjega kotička zasedne dvorane je zgovorno pokazala, kako je tudi Šentjur željan takih kulturnih prireditiv.

Po premieri se je šentjurskemu občinstvu predstavil mladi talentirani režiser in hkrati tudi avtor scenarija, tov. Grlič.

V razgovoru z nekaterimi predstavniki šentjurskega javnega življenja je režiser povedal k filmu nekaj zanimivih pojasnili:

Film je nastajal 6 let, sneman je bil v Zagrebu, zajema pa zanimivo tematiko iz življenja in dela umetnika.

Pokroviteljstvo za premiero v Šentjurju je prevzel Merx Celje.

Za umetniški užitek prirediteljem lepa hvala!

Dragica Rautar

— Študiram, kako bi dobil inštalterja.

— Če bi mi bila nezvesta, bi se ustrelil.

— Ne bo šlo. Revolver sem že zdavnaj skrila.

Petelin

— Striček, zakaj petelin poje?

— Pravijo, da petelin poje, kadarkoli se kdo zlaže.

— Zakaj pa petelin poje ob treh ponoči, ko še vsi spijo?

— Veš, dragi fantič, ob tisti uri tiskajo časnike!

Na dopustu

»Ti! Koliko je ura?«

Ponudi roko: »Na, poglej sam, jaz sem na dopustu.«

Ni hotel razumeti

»Pazi, Mirko, da ne boš zašel na slaba pota.«

»Mama, kako pa naj hodim po dobrih, ko pa se možje na občini nič ne brigajo zanje.«

Ob manevrih

Pred mostom straži vojak. Pride ženica s košaro in hoče čez most.

Vojak: »Ne morete naprej, tukaj je most porušen!«

V tem pride oficir, ženica se obrne k njemu in ga prosi: »Poglejte, vojak pravi, da je most porušen, pa je cel.«

Oficir: »Jaz nič ne vem, ne morem pomagati, tudi jaz sem že tri dni mrtev.«

Cigani

Cigani so za kozolcem ušli miličnikom. Miličniki vprašajo že.

no pred hišo: »Ste videli kje cigane?«

»Seveda, proti gozdu so tekli, ampak zakaj se niste bolj skupaj držali pa bi se ne izgubili.«

Norec

V kavarni se nekdo skloni k svojemu sosedu in mu pošepe-ta: »Vi berete časnik narobe!«

Ta ga debelo pogleda in pravi: »Vem, vem! Vsak norec ga zna prav brati!«

»Janez, moj konj je bolan. Kaj si dal svojemu, ko je bil bolan?«

»Terpentin.«

Teden dni pozneje.

»Pepe, dal sem svojemu konju terpentin pa je crknil.«

»Moj tudi.«

S. S.

Kdaj nova mlekarna?

V zadnjem času beležimo vedno večjo prirejo mleka. Sedanja mlekarna v Medlogu le s težavo sprejema vsak dan večje količine mleka. Zaradi tega se je oblikovala pobuda za gradnjo nove mlekarnice, ki naj bi stala v Arji vasi, istočasno pa bi modernizirali mlekarno v Smarju. To investicijo naj bi omogočili z združevanjem sredstev vseh zainteresiranih: delovnih organizacij kmetijstva, trgovine, zavarovalnice, banke, kmetje in drugi.

O tej problematiki je razpravljala tudi občinska skupščina na predzadnji seji. Delegati so podprli prizadevanja po izgradnji novih predelovalnih obratov, ob tem pa so sprejeli tudi nekaj predlogov in pripomb. Pogoji, da se bodo bodoči soinvestitorji lahko odločali za vlaganja v novo mlekarno je, da investitor Hme-zad pripravi samoupravni sporazum, v katerem bodo opredelje-ne vse pravice in obveznosti so-vlagateljev, upoštevajoč dohodkovne odnose. Prav tako bo potrebno pripraviti realen predračun investicije oziroma izračun ekonomske upravičenosti te naložbe.

Sprejet je bil tudi predlog, da bi pospešeno modernizirali mlekarno Šmarje, saj bi s tem lah-

ko v tem obratu povečali predelavo že v letu 1980 — 1981, ker nova mlekarna v Arji vasi še ne bo dograjena. Tako bi preprečili probleme pri prevzemu mleka v teh dveh letih ter odpravili možnost okvare, ki bi lahko dolgoročno vplivala na manjšo prirejo mleka.

Skupščina je ob tem sprejela tudi sklep, da je potrebno del kmetijske predelovalne industrije razvijati tudi v naši občini, saj lahko le-to pomembno vpliva na razvoj primarne kmetijske proizvodnje, kakor tudi gospodarstva v celoti. Osnova za razvoj kmetijske predelave je vsekakor klavnica, možni pa so še drugi predelovalni obrati.

Stanko Lesnika

**REŠITEV NAGRADNE
KRIŽANKE
»ZNANI ŠENTJURČANI«**

Za nagradno križanko »Znani Šentjurčani«, ki je bila objavljena v tretji številki, smo prejeli 38 rešitev. Precej križank je bilo nepravilnih. Zreb je določil nagrade trem reševalcem:

Vsem nagrajencem bomo nagrade poslali po pošti. Čestitamo!

Rešitev križanke objavljene v tretji številki:

VODORAVNO: Slomšek, Laba, Ava, Ah, LB, ET Gerda, Zidanšek, VN, JJ, RA, Oda, AE, NI, Amper, Ig, Ripšl, Kocen, O.

NAVPIČNO: Sla, Lah, Ob, Malgaj, Š, Ea, Kveder, Benjamin, Ataka, Zvonik, Indigo, D, RŠ, A, EPP, Are, EŠ, Grlo, C.

**NAGRADNA KRIŽANKA
»ŠENTJUR Z OKOLICO«**

V tej številki objavljamo že tretjo križanko, ki nosi naslov »Šentjur z okolico«. Prepričani smo, da kraje naše občine dobro poznate. Vse reševalce naprošamo, da k rešeni križanki pripišejo tudi svoj naslov. Upoštevati bomo vse rešitve, ki bodo prišle v uredništvo najkasneje do 5. januarja 1979.

(Naslov: Občinska konferenca SZDL Šentjur pri Celju »za glasilo Utrip«).

Želimo vam veliko sreče in zadovoljstva!

Uredništvo

Kaj naj pišem?

Veliko bralcev se sprašuje, kaj sploh naj pišejo. To človek sicer težko razume, ker je dan dolg 24 ur in v tem času se zgodi marsikaj zanimivega. Veliko ljudi je takšnih, ki ob raznih neprilikah pravijo »še v časopis jih bom dal!«. Priložnost je enkratna in ni nas posebno težko najti. Vedno smo vam na voljo. Radi bomo pomagali z odgovori v tej ali oni številki. V uredništvu se veliko pogovarjamo tudi o problematiki pisanja, ker ugotavljamo, da nekateri ne želijo pisati, ker pravijo, da pač ne znajo. Napišite zato po svoje tisto, kar vas teži ali veseli. Če tudi tega ne morete napisati, pa se sami oglašite v naše uredništvo. Prepričani smo, da bomo prav na tak način omogočili slehernemu občanu, da uveljavi svoje interese in želje v tem glasilu. Ta vzpodbuda pa naj velja tudi za vse dopisnike iz delovnih organizacij, krajevnih skupnosti, družbenih organizacij in društev ter ostale.

Uredništvo

MALO ZA ŠALO MALO ZA RES

»Kako lep gospod je tvoj oče s svojimi sivimi lasmi!«

»In zanje se mora zahvaliti meni.«

— Kaj pa delaš?

— Študiram.

— Na kateri fakulteti?

PREDAVANJA POCITNISKE ZVEZE

Za boljše poznavanje naše ožje in širše domovine var izvršni odbor počitniške zveze nudi zanimivi predavanja z diapozitivi.

1. S počitničarji po Jugoslaviji (predavanje obravnava način dela počitniške zveze, ilustriran s potovanjem po Jugoslaviji);
2. Spomeniki NOB v Sloveniji (predavanje seznanja gledalca z vsemi najpomembnejšimi pomniki revolucije v Sloveniji).

Predavanja so ob barvnih diapozitivih spremljana s posnetim tekstom in glasbo.

Podana so na tak način, da so primerna za osnovnošolsko mladino (6., 7. in 8. razred), poleg tega pa jih priporočamo vsem družinam PZ in OO ZSMS.

Vsi, ki bi se želeli vključiti v PZ oziroma imate interes aktivno sodelovati v vseh manifestacijah, ki jih organizira PZ v prihodnjem letu.

Program je sestavljen po vaših željah in interesih, nam to sporočite na PZ IO (OK ZSMS). Hkrati nam pošljite seznam članov PZ za prihodnje leto, kakor tudi program vaših akcij.

PZ IO Šentjur